

Guía Docente				
Datos Identificativos				2014/15
Asignatura (*)	Contidos complementarios para o ensino das literaturas galega e castelá	Código	652608812	
Titulación	6 Mestrado Universitario de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Fernandez Perez-Sanjulian, Carme	Correo electrónico	carme.fernandez.perez-sanjulian@udc.es	
Profesorado	Fernandez Perez-Sanjulian, Carme Yagüe Lopez, Pilar	Correo electrónico	carme.fernandez.perez-sanjulian@udc.es pilar.yague.lopez@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A2	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinados.
A3	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A7	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A11	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A13	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer o valor formativo e cultural das literaturas galega e castelá			AP1
Coñecer os contidos que se cursan en ensino secundario e bacharelato nas materias de lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá.			AP2
Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá, así como as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.			AP3
Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.			AP7
Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito das literaturas galega e castelá.			AP11
Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das literaturas galega e castelá e expor alternativas e solucións.			AP13
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CM1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			CM3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			CM6

Contidos	
Temas	Subtemas

1.- Revisión metodolóxica dos contidos relevantes no ensino da literatura	1.1. Cuestións contextuais: a periodización e os xéneros literarios 1.2. O canon 1.3. A necesidade de revisión da historiografía literaria 1.4. Revisión crítica de obras e autores.
2. Adaptación das literaturas galega e española ao marco curricular	2.1. A lectura comprensiva e crítica 2.2. O comentario de textos 2.3. Selección de lecturas representativas

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	0	30	30
Obradoiro	12	15	27
Proba mixta	2	15	17
Sesión maxistral	12	12	24
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Formando parte do seu traballo autónomo, os/as estudantes deberán ler os textos proporcionados ao comezo do curso. Estas lecturas serán obxecto de análise tanto nas sesións de obradoiro coma na proba mixta.
Obradoiro	Nas sesións presenciais alternaranse as leccións maxistras coas sesións interactivas, nas que a participación do estudiantado será fundamental. Levaranse a cabo actividades de diverso tipo: discusións dirixidas, comentario de textos. Todas elas terán como punto de partida fundamental as lecturas indicadas previamente polas profesoras.
Proba mixta	Na última sesión do curso os estudantes deberán realizar unha proba mixta de carácter teórico-práctico.
Sesión maxistral	A modo de introdución ou visións de conxunto, desenvolveranse as directrices xerais dos contidos que conforman a materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Lecturas	Os(as) estudantes que non podan asistir no horario previsto para as Titorías, poderán concertar entrevistas por medio do correo electrónico.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Obradoiro	Nestas sesións o estudiantado deberá participar activamente, así como demostrar que traballou previamente os materiais proporcionados polas profesoras.	30
Proba mixta	Aplicaranse os seguintes criterios de avaliación: - adecuación da resposta á pregunta formulada - correcta estruturación do discurso - corrección ortográfica, sintáctica e gramatical Para superar a materia a calificación mínima desta proba deberá ser de 4 puntos sobre 10.	50
Lecturas	As docentes valorarán a aplicación que o alumnado faga das lecturas recomendadas, e que se perciban nas distintas prácticas que realice ao longo do curso.	20

Observacións avaliación

A realización das lecturas é imprescindible para superar a materia, xa que sobre elas xiran os contidos teóricos, as sesións interactivas e as demais actividades que computan na avaliación.

Para superar a materia é imprescindible o uso correcto da lingua, tanto oral coma escrita: ortografía, puntuación, corrección sintáctica e gramatical.

O alumando que teña matrícula a tempo parcial e/ou dispensa académica deberá realizar os mesmos traballos e probas que os/as estudantes con matrícula ordinaria. A presentación oral do traballo realizarase nunha sesión de tutoría persoal. A data e hora realización destas sesións poderán ser concertadas a través do correo electrónico.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Silva Valdivia, B. (coord.) (2005). A literatura na educación secundaria. Santiago: Instituto de Ciencia da Educación
- Aller García, C. (1998). Animación a la lectura II: juegos y actividades para después de leer. Sevilla. Quercus
- Rodríguez Fer, C. (1991). Arte literaria. Vigo. Xerais
- Pozuelo Yvancos, J.M. (2007). Desafíos de la Teoría. Literatura y géneros. Mérida. Venezuela. El otro@el mismo
- García Padrino, J. / Medina Padilla, A. (dirs.) (1988). Didáctica de la lengua y la literatura. Madrid: Síntesis
- García Rivera, G. (1995). Didáctica de la literatura en la Enseñanza Primaria y Secundaria. Madrid. Akal
- Bordons, G e A. Díaz-Plaja (2006). Enseñar literatura en secundaria. Barcelona. Graó
- Sánchez Miguel, E. (2010). La lectura en el aula: qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer. Barcelona. Graó
- Navarro Durán, R. (1995). La Mirada al texto : comentario de textos literarios. Barcelona: Ariel
- Fernández Paz, A. (2004). Lingua e literatura: educación secundaria obrigatoria. Vigo. Xerais
- Marco López, A. (1997). Lingua, literatura e arte: aspectos didácticos. Santiago: USC
- Rodríguez, F. (1990). Literatura galega. Problemas de método e interpretación. Vilaboa-Pontevedra. O Cumio
- Martín Vegas, R.A. (2009). Manual de didáctica de la lengua y la literatura. Madrid. Síntesis
- García Negro, P. / Costa Casas, X. (1995). O ensino da lingua: por un cambio de rumbo. Introducción teórica e Unidades didácticas. A Coruña: AS-PG
- Silva Valdivia, B. (dir.) (2008). Situación do ensino da da lingua e da literatura na educación secundaria obrigatoria. Santiago: Consello da Cultura Galega

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Reyes, G. (ed.) (1989). Teorías literarias en la actualidad . Madrid. Ediciones el arquero - Vázquez Cuesta, P. (1980). &quot;Literatura gallega&quot;, in Díez Borque. J. M^a. (ed.), Historia de las literaturas hispánicas no castellanas, pp. 621-896. Taurus: Madrid - Abuín, A. / Tarrío, A. (eds.) (2004). Bases metodolóxicas para unha historia comparada das literaturas da península Ibérica. Santiago: Servizo de Publicacións USC - (). Bibliografía Española, Madrid, Servicio Nacional de Información Bibliográfica (luego Instituto Bibliográfico Hispánico, luego Biblioteca Nacional), 1959 y ss. Refundición anual del Boletín del Depósit. - Vilavedra, D. (coord.) (1995-2004). Diccionario da literatura galeg, a4 vols. Vigo: Galaxia - Marchese, A. / Forradellas, J.&#amp; (1991). Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria. Barcelona. Ariel - VV.AA. (2000). Galicia. Literatura, vols. 31-34. A Coruña: Hércules de Edicións - Vilavedra, D. (1999). Historia da literatura galega. Vigo: Galaxia - Carballo Calero, R. (1981). Historia da Literatura Galega Contemporánea. Vigo. Galaxia - VV.AA. (1996-1998). Historia da Literatura Galega, 5 vol. . Vigo. A Nosa Terra - Viñas Piquer, D. (2002). Historia de la crítica literaria . Barcelona. Ariel - Mainer, J. C. (2010-2012). Historia de la Lliteratura española, 9 vols.. Barcelona: Crítica - Rico, F. (1979-1999). Historia y crítica de la Lliteratura española, 18 vols. . Barcelona: Crítica - Tarrío, A. (1994). Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica. Vigo: Xerais - VV.AA. (2001). Literatura galega. Século XX. Vigo:. A Nosa Terra - Rodríguez Cacho, L. (2009). Manual de historia de la literatura española. Madrid. Castalia - Aguiar e Silva, V.M. de (1993). Teoria da Literatura. Coimbra. Livraria Almedina
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bases epistemolóxicas para o ensino das linguas e literaturas galega e castelá/652608821

Metodoloxía do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria/652608822

Fundamentos metodolóxicos e profesionais do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria/652608823

Proxectos de innovación e investigación educativa en lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá/652608E31

Contidos complementarios para o ensino das linguas galega e castelá/652608811

Materias que continúan o temario

Observacións

Para calquera dúbida, poden pórse en contacto coas profesoras, persoalmente en horario de atención ao alumnado, ou concertando cita previa nos enderezos electrónicos: carne@udc.es / pilary@udc.es.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías